

Med anledning
av en utställning:
**Jörgen
Fogelqvist,
engagerad
bildkonstnär**

Det var inte en dag för tidigt, tänkte jag, när jag såg att monumental-konstnären Jörgen Fogelqvist åter skulle ställa ut i Lund. Senaste gången det begav sig var på konsthallen 1983.

En man som under ett halvsekel har varit tongivande inom svensk konst och har ett 50-tal offentliga utsmyckningar/gestaltningar av arkitektur och platser bakom sig. Från Trelleborg i söder till Skellefteå i norr, där utsmyckningen av den s.k. sammanbindningsgången mellan Stockholms Central och T-Centralen är den mest betittade. Denna mans verk är av en sådan dignitet, att han borde föräras med en permanent utställning i Lund. I vilket fall som helst så är 16 år mellan varven alldeles för lång tid anser jag.

forts. på sid 3

Västgöta klimax på Smålands

Vänsterns studentförbund i Lund hade inbjudit Liberala ungdomsförbundet till debatt på Smålands Nation. Intresset var mycket stort och ca 150 personer hade bänkat sig på puben för att närvara vid evenemanget. Tyvärr hade både Ung Vänsters förbundsordförande Jenny Lindahl och Liberala Ungdomsförbundets ordförande Birgitta Ohlsson fått hastigt förhinder, som det kan bli, på grund av sjukdom. Vänstern representerades av ombudsmannen Mikael Persson. Med ett något ovärdat språk höll han fanan högt och gjorde en ganska god insats, även om startsträckan var något lång. Liberala Ungdomsförbundets representant var påläggskalven Mark Klamberg som var Mikael Perssons totala motsats ifråga om framtoning. A andra sidan var argumenten samma gamla visa om frihet för den som har råd med sån lyx, avregleringaroch privata alternativ. Vi vet ju alla hur det gick förra gången borgarna hade lekstuga med Sveriges ekonomi. VB var på plats och återkommer med ett fylligt reportage i nästa nr.

Vänsterpartiets alternativa regionbudget: Mindre till byråkratin, mer till vården

När detta läses har Region Skåne antagit sin budget för år 2000. Vi får förmoda att den borgerliga majoriteten håller samman i allt väsentligt, och därmed också att oppositionspartiernas motförslag faller. Däribland vänsterpartiets. Vi tror emellertid att det kan vara intressant att ta del av v-alternativet, så vi refererar här dess huvuddrag.

En utgångspunkt är naturligtvis regionens risiga ekonomi. Vänsterpartiet håller med om att den måste saneras, och dess budget är drygt 50 miljoner starkare än borgarnas, trots ett antal förslag till nya eller ökade utgifter. Det klaras genom skattehöjning samt besparingar på privatiseringens följdkostnader och beställarnämnderna, dvs. en del av byråkratin.

Förstärkta inkomster

Skattehöjning är ett gammalt vänsterkrav i landstinget/regionen, och det håller man alltså fast vid trots att ekonomin enligt prognoserna, tack vare ökade skatteintäkter, går mot en dramatisk förbättring år 2001. 31 "skatteören" ger en merintäkt av 393 miljoner, och det mesta av detta vill vänstern ge till sjukvården. För det sjukvårdsdistrikt som Lund tillhör innebär det +91,4 miljoner kr.

Borgarna vill reservera 100 miljoner i "omstruktureringsmedel" när privatiseringar och bolagiseringar blir dyrare än beräknat. Eftersom vänstern vill bevara sjukvården offentlig behövs inte de medlen, menar man i sin budgetkommentar. I stället för fem föreslagna beställarnämnder vill man nöja sig med en eller två, vilket sparar 20 miljoner till.

Däremot vill inte vänstern, som vi berättade i förra numret, inte spara något på administrationen i övrigt, t.ex. de mycket uppmärksammade förmånsbilarna.

Förstärkta utgifter

V-budgetens allmänt höjda bidrag till sjukvården har nämnts ovan. Sen finns det ett antal konkreta yrkanden:

10 miljoner för tillväxtavtal. "Vår tanke är att frigöra pengar till nya företag som behöver hjälp att komma igång i synnerhet i lite udda branscher."

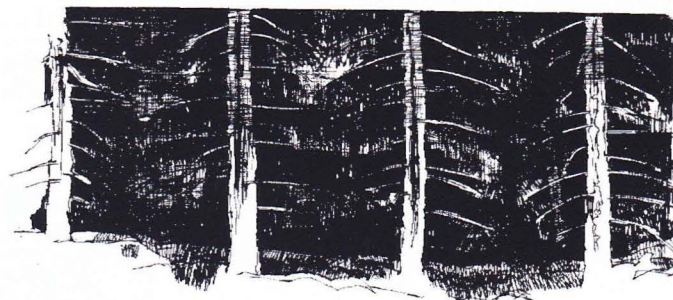
0,2 miljoner extra till stöd för olika kooperativ som startas i regionen.

1,1 miljoner extra till Skånes Djurpark. Borgarna ville begränsa verksamheten där till lite skolverksamhet.

4 miljoner till landskapsvård. Den posten ville borgarna helt ta bort ur budgeten eftersom de ansåg att Regionen inte hade med frågan att göra.

2 miljoner till stiftelsen Kulturcentrum Skåne för ett projekt med eftergymnasial utbildning för psykstörda. Och det blev en framgång! Borgarna vek sej inför en hotande majoritet.

Vänsterpartiet vill satsa extra resurser på vård av Skånes natur.

Hemlig session i Region Skåne?

"Eftersom vi kommer att arbeta under kvällarna förutsätter vi att du övernattar", står det i programmet till Region Skånes seminarium "Uppföljning och utvärdering". Seminariet ingår i regionens utbildning av de politiker som enligt den borgerliga majoritetens privatiseringslinje ska upphandla sjukvård. Eftersom seminariet bara omfattar två dagar, den 17-18 november, kan man undra över pluralformen "kvällarna". Men det blir säkert trevligt för de övernattande. Konferensen äger rum på anläggningen Solsidan i natursköna Torekov, och deltagarna får enkelrum i bungalower med två-tre rum i varje.

Men hur är det egentligen med arbetet den återstående kvällen? Enligt det bifogade programmet avslutas den första dagen med följande punkter:

2 miljoner för att utreda förutsättningarna för ett nolltaxe-projekt. Själva projektet förutsätter emellertid statsanslag.

20 miljoner för att återinföra en helt fri barnsjukvård.

5 miljoner till en språksatsning inom psykiatri. Behandlingen av invandrade patienter är svårt handikappad av kommunikations-svårigheter.

En halv miljon till en sjukskötersketjänst för arbete med gömda flyktingbarn.

5 miljoner till diverse integrationsbefrämjande åtgärder som väntas bli föreslagna av en utredning.

På investeringssidan medel till en nödvändig modernisering av Trelleborgs lasarett. Även här vek sej borgarna.

En kritisk kommentar följer i nästa nummer.

Gr

Paus
"Perspektiv och utvärdering"
Paus
"Medborgarperspektiv och beställarstyrning"
Drink
Middag

Sen upptar programmet inget mer förrän 8.30 följande dag då man inleder med "Reflektioner från gårdagen".

Frågan är: ska middagen att följas av ett nattligt arbetspass med så intrikat och förtroligt innehåll att det inte ens kan antydias i programbladet? Är det då som de reella besluten ska fattas? I så fall kommer nog den schemalagda drinken väl till pass som en uppmjukning.

Gr

Samtida bekännelser av en lundensisk kommunalman, 4

Första terminen i Lund gick jag på Malmö Nations ålagille iförd min studentkostym - Junex Best Blue, inköpt på hos Ohlssons på Kärleksgatan. Vi hade konto där. Det var viktigt för mina föräldrar att jag inte var sämre klädd än mina skolkamrater som kom från Malmös guldkust.

Det var jag inte heller. Tvärtom. På ålagille visade sig emellertid mörka kostymer av hög kvalitet vara helt fel. Några nationsfyllare som kunde koderna gjorde det klart för mig redan när jag kom. På ålagille skulle man ha grova kläder, helst bryggärväst av mocka.

Iförd en sådan berättade min bordsgranne för mig att det inte var så dumt med lite nazism. Med ytterligare några järn under bryggärvästen visade han att han kunde inte bara en utan flera bruna kampsånger.

Det fanns fler koder än de för ålagillen som jag hade besvär med. Hela studentlivet var främmande. Jag var den förste i min släkt som tog studenten så ingen hade berättat för mig hur man skulle bete sig.

(Mor tog också studenten och blev civilekonom. Men när hennes resa startade var jag nästan klar.) Studierna var enklare men universitetet kändes ändå massivt och lite skrämmande. Dessutom hade jag svårt med engelskan i New Statesman.

Sedan kom maj -68 och den socialistiska studentrörelsen. Att delta i den var som att komma hem fast jag var på väg bort. Vi bildade egna institutionsgrupper, läste alternativ litteratur och påstod att vi begrep allting bättre än universitetsetablissemang och de som levde traditionellt studentliv. Det gjorde vi förvånansvärt ofta. Det är nämligen fördummande att ansluta sig till förstelnade traditioner. Dessutom hade vi roligt.

Så de fick ha sina ålagillen och mösspåtagningar för sig själva.

Gruvstrejken

Själv deltog jag inte mycket i FNL-rörelsen men kände mig som en del av den ändå. Det var samma sak där. Man litade till egna krafter och byggde organisationer som styrdes

demokratiskt. Det påverkade världen en hel del men mest förändrade det de människor som deltog. Man växer i självtillit och kreativitet när man tillsammans med andra skapar en ny verklighet.

Den stora gruvstrejken kom som en bekräftelse. Gruvarbetarna använde ungefär samma arbetsmetoder som vi i studentrörelsen. Stora öppna möten; kommittéer som jobbade och rapporterade till de stora mötena. Det var öppenhet, kreativitet och demokrati. Plötsligt steg människor fram som tidigare stått utanför de etablerade strukturerna. De sprängde sina egna gränser, tog ansvar och organiserade. Situationen skapade de ledare som behövdes. Det var en fascinerande uppväning i kollektiv växt.

Arbetsformerna visade det berättigade i gruvarbetarnas krav. Det framstod tydligt hur absurd det är att människor med kreativitet och samarbetsförmåga ska styras, tidsmätas och behandlas som ett slags maskiner. Kraften i gruvstrejken kom just härifrån - ur gruvarbe-

tarnas behov av att fungera som hela människor också i arbetet.

Om drömmar

Jag har ändrat många åsikter sedan 70-talet. Men grunden för mitt engagemang i vänstern är densamma som då. Det låter lite högtidligt men är svårt att uttrycka på annat sätt. Det handlar om människans frigörelse. Vänstern finns för att skapa möjligheter för människor att utveckla hela sin potential.

Drömmen om människans frigörelse räcker naturligtvis inte. Det behövs också teorier, modeller och program för att förverkliga den. Men teorierna, modellerna och programmen är medel - inte mål.

En del av de teorier, modeller och program vi skapade under 70-talet har passerats av tiden. Andra har visat sig motverka sina egna syften. I bägge fallen bör de bytas ut. Men de drömmar vi uttryckte i vår kultur och i våra arbets- och organisationsformer är fortfarande levande.

Mer om det i nästa bekännelse.
Roland Andersson

Inför försvarsbeslutet: Om kriget inte kommer (1)

Det svenska försvaret ska omdanas efter det kalla krigets slut. Socialdemokraterna och centern har lagt fram ett förslag som har mött förvånansvärt lite diskussion. Vilken hållning ska vi i den svenska vänstern inta? Ja det är inte självklart: bland oss finns det ståndpunkter längs hela skalen: från en rak motvilja mot alla militära system till hållningar som i huvudsak vill ha kvar det gamla värnplikssystemet med bygderegementen och allt. Det här kan bara bli några personliga synpunkter och de utgår från att det tusenåriga fredsriket ännu inte har inträtt och att Sverige liksom andra länder även i framtiden har ett behov av försvar av sitt territorium.

Fredsdividenden här!

Först och främst måste man förstås glädja sig över att fredsdividenden äntligen är här. Det har tagit tio år och det är groteskt att miljardrullningen har fått fortsätta så länge, långt efter att varje rimligt militärt hot mot Sverige har blivit inaktuellt. Hotet var inte särskilt stort tidigare heller: inget av det som kommit fram ur arkiven hittills har visat att det funnits några sovjetiska invasionsplaner mot Sverige (men väl mot Danmark och Norge). I de djupaste byrååldorna både i öst och väst låg förstås också planer för ett krigsfall Sverige, men det verkar inte ha tillhört de hetare och till det bidrog säkert den svenska försvars- och utrikespolitiken. Påståendena om att vi praktiskt taget var NATO-medlemmar står som spön i backen i den borgerliga pressen, men visar

på mycket klen faktaunderlag och bör ses som en del i propagandan för att vi nu ska gå med i NATO. Men alltså: långt efter att engelsmän och amerikaner i stort sett dragit bort sina styrkor i Tyskland och tyskarna själv har rustat ner så har Sverige fortsatt att ösa pengar i de svarta hålen. Är det inte JAS så är det egendomliga stridsfordon eller oanvändbara datasystem.

Teknikutveckling och krigserfarenheter

De senaste tjugo årens krigselände har givit några militära erfarenheter. Afghanistan: en stormaktsarmé med flyg och pansar i princip kunde i svår terräng besegras av en gerilla med enkla men verksamma vapen av typ pansarvärn och små värmesökande missiler (ställda till förfogande av USA). Irak: väl inmätta punktmål av typ flygplatser, radarstationer och stridsledningscentraler var chanslösa gentemot ett högteknologiskt flygvapen ("kirurgiska ingrepp") medan oskyddade och koncentrerade massuppställningar av värnpliktsarméer enkelt kunde slaktas. Det tidigare Jugoslavien: vältränade och robusta värnpliktsförband var näst intill immuna mot rent flygkrig: NATO-flyget vågade sig inte i närheten av normalt luftvärn och hänvisades till att bomba attrapper och udda traktor-släp. (När Serbien fick ge upp

Kosovo var därför att Jeltsin efter finansiell press västerifrån inte gav politiskt stöd.)

Alltså: massuppbud av värnpliktiga behövs inte för att nå stor eldstyrka men för territorialförsvar är en stor allsidigt utrustad markstyrka fortsatt oersättlig.

Politisk utveckling

Sverige finns i ett hörn av Europa med få regionala konflikter.

Den svenska garnisonsstaden: parti från Eksjö

Huvudproblemet är att Ryssland kan känna sig ytterligare inringat och reagera på det, speciellt om NATO är okloka nog att ta in de baltiska staterna. I ännu oförutsedda situationer där NATO och EU hamnar i kraftig motsättning mot ett Ryssland som rest sig kan Sverige utsättas för stark politisk press där det kan vara angeläget att ha ett eget försvar. Sådant är svårt att förutspå: under andra världskriget hotades Sverige i första hand av krig med England och Frankrike och senare med Tyskland, men aldrig med Sovjet som var det enda militärerna hade förberett sig på.

Men man kan få en förvarning på så där tio år och kan alltså rusta ner om man tror sig om att åter kunna rusta upp. Det tror som bekant våra försvarsplanerare.

Tidigare erfarenheter

Den erfarenhet det svenska försvaret har är 1925 års försvarsbeslut där ett föråldrat regementsväsen drastiskt skars ner, liksom värnplikten. Beslutet har alltid baktalats i högerkretsar där mängden major fick skola om sig till mått- och viktjusterare medan glansfulla husaruniformer måste hängas undan. Bönderna var också emot, särskilt de som ville leverera hö och halm till alla de militära hästarna. I själva verket var beslutet en förutsättning för den modernisering av försvaret som kom senare. Problemet var återtagandet som dröjde: Hitler tog makten 1933, men någon förstärkning av det svenska försvaret kom först 1936 och då ytterst tövande - Sverige vill inte överge de förhoppningar som knöts till Nationernas Förbund. Återtaganden kan alltså vara svåra beslut att fatta. En tråkig sida av 1925 var faktiskt också den polarisering den gav upphov till inom officerskåren. Många kände sig svikna av den socialdemokratiska regeringen och det blev grunden för det tyskeri och de nazisympatier som bredde ut sig i officerskretsar under 1930-talet.

Sten H.

ett kommando avsnitt behandlas bl.a. regementsdöden. Vem vinner: Kallinge eller Ängelholm, Lund eller Hässleholm?

Med anledning av en utställning: Jörgen Fogelqvist, engagerad bildkonstnär

forts från sid 1

Nonfigurativt eller abstrakt?

Jag hade haft förmånen att träffa honom 1996 i samband med att vi renoverade Backaskolan på Norr, där han under en sommar huserade fritt i samlingshallen/biblioteket, för att genomföra den konstnärliga utsmyckningen. Jag fascinerades genast av denne genuint älskvärde person, när han intog rummet och med sällan skådad glöd förklarade sitt konstverk så till och med jag begrep vad han talade om. Inför mötet hade jag ägnat mej åt lite "grundforskning" och kunde inte låta bli att fråga honom om hans konst var nonfigurativ eller abstrakt. Han tittade mej djupt i ögonen och sen fick jag en improviserad konstlektion som jag aldrig kommer att glömma.

Nu när han åter är aktuell i Lund tyckte (vi) på VB att det kunde intressera våra läsare, så jag stegade in på Krognoshuset vid Mårtens-torget och bad om en intervju. Trots att han är en strängt upptagen man med många järn i elden, så bjöd han på stående fot hem mej och den timme han hade till förfogande blev till tre mycket intressanta timmar.

Balsam för själen

Jag kände mej mycket hedrad. Det är ju inte var dag man blir bjuden på irländsk whiskey och får en personligt guidad tur i hans ateljé.

Denna mörka, skånska höstkval blev kontrasten så tydlig, när jag kom in i ateljén och såg hans alster. Rytmen och det positiva färgspelet kändes som balsam för själen. Jörgen verkade däremot lite tyngre till mods och när jag frågade honom, så hycklade han inte med svaret. I februari hade han mist sin älskade vän och livskamrat, vilket kan få den starkaste att gå in i väggen. Han var nästan på väg att ställa in alla utställningar men hans barn hade övertalat honom att fortsätta. Stegen och rörelserna gick lite i moll, men i de pigga och nyfikna pojkögonen glimtade fortfarande lite av den glöd som jag hade noterat tre år tidigare. Vi satte oss ner och började så smått att prata.

Familj och formning

Jörgen Fogelqvist är född och uppvuxen i Mariestad i Västergötland. Den 7 juni 1927 såg han för första gången dagens ljus. "Jag hade en lycklig barndom", säger han och det saknades inget i vårt hem. Pappan var folkskolelärare och en känd folkbildare, engagerad av både arbetarrörelsen och nykterhetsrörelsen som på den tiden levde i någon form av symbios. Faderns värderingar stod pall för en genomsynning av en kritisk ung man, så någon större revolt mot hemmets socialistiska grundsyn skedde aldrig. Jörgen betraktar sej fortfarande som socialist, men "Vi so-

cialister har ju gått på en del törnar genom åren", tillägger han eftertänksamt och jag kan ju inget annat än att hålla med. (Jag minns själv med fasa min första och enda resa till Polen 1975, där mötet med en totalitär stat fick till följd att revolutionsromantiken fick sej en ordentlig törn.) Jörgens mor var från Uppsala och det musikaliska intresset är delvis hennes förtjänst. "Genuin jazz och blues tilltalar mej" säger han och där kan vi ta varandra i hand.

I skolan var det främst teckning, (vad annars?) svenska, kemi och fysik som fångade hans intresse. Intresset för astronomi delar han med sin bror. Bor man vid Väneren, så seglar man på sommaren och skridsoseglar på vintern, och dessa barndomsminnen, jämte astronomiintresset, återkommer ständigt som teman i Jörgens konstnärskap.

Att det var tecknandet och målandet han skulle ägna sig åt tycks det aldrig ha rätt någon tvekan om. "När de andra pojkarna spelade fotboll satt jag och ritade", säger han och småler. I farfars smedja blev lådan med överblivet "skrafs" tidigt en inspirationskälla och alla dessa figurer fascinerade honom och fungerade även som leksaker.

Till Stockholm

Efter realexamen 1944 på stadens läroverk, lockade Stockholm med sin puls och sina konstskolor. Fadern var sådär lagom entusiastisk, men lät sonen förverkliga sina konstnärsdrömmar och efter ha landat i storstaden blev dennes karriär tämligen spikrak.

Först Konstfackskolan (då Tekniska skolan) 1945-49. Sedan följde Académie Libre för Lennart Rodhe och Pierre Olofsson 1950. Därefter Konstakademien 1951-56 med lärare som Sven X:et Erixon och Olle Nyman i måleri, Harald Sallberg i grafik och Bror Hjort i teckning.

"Det var inget dåligt stall av lärare", påpekar jag, för trots mina bristfälliga kunskaper i konsthistoria, så känner jag igen alla namnen, och sämre grund kan man ju stå på för en ung man med konstnärsambitioner. Han håller med om att dessa tunga namn var goda inspiratörer och borgade för genuina baskunskaper som han har haft ovärderlig nytta av genom hela sitt konstnärskap.

Speciellt X-et ligger Jörgen Fogelqvist varmt om hjärtat. X-et

fyllde 25 år spelade man samma pjäs som vid invigningen, nämligen "En midsommarnattsdröm" och då fick Jörgen Fogelqvist "den stora äran", som han uttrycker det själv, att utforma dekoren. "Då blev jag jävligt mallig och glad", säger han och ordvalet avslöjar att han, trots sin upplånska dialekt, blivit språkligt präglad av sin långa vistelse i Sveriges Texas. Drömmen om att nå ut, drömmen om att göra konsten till folkets konst, drömmen om att konsten blir till en inspiration för

människorna präglar hans verksamhet och blir till en drivkraft. "Klott-rare genom alla tider, från Altamira, hållristningar och indianska sandmålningar till nutidens invandrandomars tecken fascinerar mig", lär han ha sagt en gång och avslöjar en nyfikenhet på livet som lätt smittar av sig när man träffar honom.

Konst att bli glad av

Det är bara att hoppas att denne man orkar gå vi-

naire, trots den tunga förlusten av en livskamrat och en stenhård kritiker. "Vi levde väldigt nära varandra", nästan viskar han fram och för första gången, under intervjun, ser han riktigt sorgsen ut för ett ögonblick. Jag låter konstaterandet hänga i luften en kort stund och tappar själv tråden, innan jag samlar mej och går vidare.

När jag frågar om framtiden lyser han åter upp och berättar att han har mycket på gång men vill inte gå in på detaljer, eftersom allting inte är definitivt klart ännu. Jag får villigt erkänna att jag blir glad av Jörgens konst. För mej representerar den en livsglädje som jag själv känner men inte kan uttrycka i denna form.

När jag avslutar intervjun med frågan, "Vad är god konst, Jörgen", tittar han på mej, ler och säger att om jag kan avsätta ett par dagar, så skall han berätta för mej vad han menar med god konst. Jag hoppas innerligen att jag någon gång skall få tillfälle att få lyssna på, när denne kreativa man lägger ut texten om vad han anser vara god konst.

Under tiden tänker jag återigen besöka utställningarna i Lund, för då får jag åtminstone ett tillfälle att se god konst och det tycker jag att ni kära läsare också skall göra. Har ni otur så tar det ju 13 år innan ni får en ny chans. Tack Jörgen!

JW

Höstmörker i Tekniska nämnden

Ett antal av Tekniska nämndens beslut vid oktobersammanträdet har lett till reservationer från Vänsterpartiet. De borgerliga ställningstagande ger en bild av hur de ser på trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter och att pratet om "cykelkommunen" inte är mycket mera än – prat.

Trafikövervakningen

Som VB tidigare meddelat har v föreslagit att trafikvakterna skulle biträda polisen i trafikövervakningen för att få till stånd en ökad trafiksäkerhet. Ny lagstiftning öppnar nämligen för denna möjlighet. Borgarna röstade ner förslaget.

Det står i v-reservationen: "Borgarna har med grumliga och ohållbara argument och en nedlåtande attityd mot trafikvaktkåren avvisat förslaget. Vi kan inte dra annan slutsats än att de borgerliga inte vill medverka till att trafiksyndare i större utsträckning ställs till ansvar för sina lagöverträdelse."

Övergångsställen

Från den 1 maj år 2000 gäller en ny trafikregel som ger fordons trafikväjningsplikt mot fotgängare som korsar en gata på ett övergångsställe. Väjningsplikten ger fotgängare klara och tydliga rättigheter. Motorfordonsförarna mister lite av den "rätt" de kunnat ta sig p.g.a. den stora mängd "skadeenergi" deras fordon besitter i trafiken. Ett förslag till principer för ombyggnad av övergångsställe inför "väjningsreformen" togs av majoriteten i nämnden. Vissa förbättringar av säkerheten för de gående uppnås så tillvida att fart-hinder byggs. Men i ett par avseenden innebär principerna en försämring för fotgängarna. Märkligt nog röstade s för försämringarna.

Även här reserverade sig vänstern. VB återger nedan större delen av reservationen. "Eftersom fotgängare ges rättigheter på bilförarnas bekostnad anser nu majoriteten i nämnden att fordonsförarna måste kompenseras. Därför har man beslutat om att slopa ett inte närmare preciserat antal övergångsställen. Den ökade säkerheten vid existerande övergångsställen kommer att uppvägas av den minskade trafiksäkerheten på gator där övergångsställen slopas.

Trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter väger för de borgerliga lätt. Bilisternas krav på snabb och bekväm framkomlighet ska till varje pris tillgodos. Det visar sig

också i majoritetens beslut att avvisa förslag till ökad trafiksäkerhet för gående och cyklister vid s.k. friliggande trafiksignaler (max 30 km för bilar, fysiska åtgärder som dämpar farten). Även här väljer nämnden att prioritera bilförarnas bekvämlighet.

Vänsterpartiet reserverar sig mot Tekniska nämndens beslut i dessa avseenden. Vårt förstahandsyrkande var att ärendet skulle återremitteras för att brukare, inklusive handikapp- och pensionsorganisationer, skulle få möjlighet att yttra sig över förslaget. När detta avslogs av majoriteten yrkade vi i enlighet med Lugna gatans principer, dvs. där oskyddade trafikanter korsar bilkörbanas ska högsta möjliga hastighet för motorfordonen vara 30 km/tim. Därtill yrkade vi att inga övergångsställen ska slopas. Vi accepterar skrotning av övergångsställen enbart om fotgängarnas passage över gatan blir både säkrare och bekvämare."

Kränkande särbehandling

Ett v-initiativ som borgarnaröstade bort var ett stopp för diskriminering av G&C-trafiken vid trafiksignaler, alltså att knapptrycket skulle bort och G&C-trafiken i detta avseende få samma komfort som biltrafiken. Även här reserverade sig vänstern:

"Bilister behöver inte trycka på knappar för att få passera en korsning; cyklister och fotgängare tvingas till det. Den miljövänliga trafiken ges därigenom påtagligt sämre framkomstmöjligheter. Ändå är det motortrafiken som behöver signalreglering. För att reglera gång- och cykeltrafik behövs inga trafikljus. Prioriteringen av biltrafiken ska enligt borgarna bestå. G&C-trafiken ska förbli i stryk-klass. De argument som den borgerliga majoriteten framfört mot 'tryckfrihet' är av teknisk och juridisk natur och går att lösa – om viljan finns.

Beslutet visar att den borgerliga majoriteten inte ämnar leva upp till målsättningen att Lund ska bli en cykelkommun. Borgarna vill bevara Lund som en bil- och växt-husgaskommun".

Cykla på vintern

Ett annat ärende på nämndmötet var en skrivelse från förvaltningen med förslag om försämrade vinter-väghållningen på gång- och cykelvägar. Beslutet innebär att vissa

Förtidspensionär X & out

Mycket i mitt skrivande under rubriken "Försökspensionär" har gått ut på att beskriva de "roller" jag har i olika sammanhang och hur dessa kan tänkas förändras vid pensionen. Det har rört sig om boulespelaren, cafébesökaren, domaren, hemmapysslaren, simhopparen, filmdiggaren, musikern, kolonisten, Skryllepöparen m.m. Alla dessa identiteter kan tänkas bli förstärkta vid pensionen, men när det gäller yrkesrollen så försvinner den; och det är väl det som anses vara både problemet och fördelen vid uppnådd pensionsåldern.

När Röda Kapellet nyigen uppförde "De sju dödssynderna" i Stadshallen satt framför mig (jag spelade kornett) en duktig fagottspelare som heter Niklas Loman. Det är Niklas som är orsaken till att jag flyttade till Lund året 1965. Det var nämligen hans mamma, den legendariske barnbibliotekarien Anna Loman, som jag skulle vikariera för under hennes ledighet i samband med Niklas födelse.

På den tiden låg bibliotekets barnavdelning i en lokal på Kloster-gatan. Som bibliotekslever hade jag då bl.a. Göran Sonnevi, som skulle bli den stora poeten under vänstervågen, och Beata Sjögren, som så småningom skulle avansera till stadsbibliotekarie (Beata hinner för övrigt gå i förtidspension några månader före mig).

Efter några korta mellanspel som bibliotekarie på S:t Lars och som gymnasielärare i filosofi, psykologi och historia blev jag 1972 föreståndare på Norra Fäladens bibliotek och det har jag förblivit. Kommunens guldklocka för lång och trogen tjänst har jag förstas fått och möjligen är läget det att jag är nestor (tidigast anställd) bland folkbibliotekarierna i Lund.

Det är svårt att känslomässigt leva sig in i den rollen, för det verkar som om kroppen och världen åldrats mycket snabbare än själen:

G&C-vägar kommer att snöröjas och halkbekämpas endast på ordinarie arbetstid. Andra G&C-vägar kommer inte alls att snöröjas och halkbekämpas, vilket gör dem rätt oanvändbara vid vinterväglag. I en reservation från v, s och mp heter det: "Möjligheten att välja cykel som huvudsakligt transportmedel under vintern beskär. Beslutet innebär att borgarna inte tar Lunds ambitioner att bli en cykelkommun på allvar, och att målsättningen att minska på fossila bränslen i praktiken åsidosätts."

Ulf Nyman

ibland undrar jag själv om jag egentligen blivit fullt vuxen.

På femtiotalet, när jag var ung, rådde stor brist på arbetskraft. De som gick i pension då hade säkert möjlighet att fortsätta om de ville. Som bibliotekariepensionär hade det varit ganska kul att vid behov rycka in och vikariera ibland, men arbetsmarknadsläget är ju sådant i våra dagar att det inte går. Även om pensionens ättestupa kan anses ha praktiska fördelar (släppa fram de unga) rör det sig egentligen om en sorts legaliserad åldersdiskriminering, som i framtiden kanske kommer att anses vara inhuman och rentav olaglig.

Jag tror i och för sig att jag till att börja med ska klara pensionen ganska bra och det är ju vissa fördelar med att ha jobbat på bibliotek. Bara det att ha biblioteksvana är ett plus, och att personalen känner igen en och förhoppningsfullt hejar på en blir säkert trevligt.

Man får också som förmån ett lånekort som gör att man kan reservera medier gratis, och ibland, om traditionen lever vidare, bjuds man till trevliga biblioteksträffar.

Banden blir nog inte heller helt klippta till Bibliotekstjänst, som jag under några decennier, som lektor, recenserat böcker och videoband för. Mina ämnesområden har varit många under åren, men den senaste tiden har det mest rört sig om historia, biografier och idrott. Som pensionär får man gott om tid att läsa böcker ...

Gamle Finn

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK. Må. 15.11 kl. 19, v-lokalen: Ärenden inför Kultur & fritid 17.1, Social 17.11 och Tekniska 8.12 m.m.
RÖDA KAPELLET. Sö. 14.11 kl. 18.45 rep, av proggrammet med Joakim.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Sten Henriksson & Göran Persson.
Nästa redaktör: Marianne Sonnyby.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123.
Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett.
Telefon till redaktörerna:
Sten Henriksson 046-14 44 57
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Marianne Sonnyby 046-13 19 75
Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.